

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

mardi

17-11-2009

17-11-2009

Namiddag

Après-midi

cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
FN	<i>Front National</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 52 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 52 0000/000	<i>Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	CRIV	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
PLEN	<i>plenum</i>	PLEN	<i>séance plénière</i>
COM	<i>commissievergadering</i>	COM	<i>réunion de commission</i>
MOT	<i>alle moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)</i>	MOT	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de windenergieparken op de Thorntonbank" (nr. 16206)

Sprekers: **Peter Logghe, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de gsm's op zonne-energie" (nr. 16366)

Sprekers: **Peter Logghe, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van mevrouw Tinne Van der Straeten aan de minister van Klimaat en Energie over "de ontmanteling van de reactor BR3" (nr. 16384)

Sprekers: **Tinne Van der Straeten, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van de heer Joseph George aan de minister van Klimaat en Energie over "de overschatting van de olievoorraden" (nr. 16385)

Sprekers: **Joseph George, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de weinig transparante prijzen van vliegtuigtickets" (nr. 16437)

Sprekers: **Peter Logghe, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "het nachttarief voor wettelijke feestdagen" (nr. 16494)

Sprekers: **Katrien Partyka, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de automatische toekenning van sociale tarieven voor gas en elektriciteit" (nr. 16496)

Sprekers: **Katrien Partyka, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van mevrouw Muriel Gerken aan de minister van Klimaat en Energie over "het Gemixrapport" (nr. 16511)

Sprekers: **Muriel Gerken**, voorzitter van de Ecolo-Groen!-fractie, **Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Klimaat en Energie over "het uitblijven van energiekortingen in 2009" (nr. 16516)

Sprekers: **Wouter De Vriendt, Paul Magnette**, minister van Klimaat en Energie

SOMMAIRE

Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les parcs éoliens sur le banc Thornton" (n° 16206)

Orateurs: **Peter Logghe, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les GSM fonctionnant à l'énergie solaire" (n° 16366)

Orateurs: **Peter Logghe, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de Mme Tinne Van der Straeten au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le démantèlement du réacteur BR3" (n° 16384)

Orateurs: **Tinne Van der Straeten, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de M. Joseph George au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la surestimation des réserves de pétrole" (n° 16385)

Orateurs: **Joseph George, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le manque de transparence au sujet des prix des billets d'avion" (n° 16437)

Orateurs: **Peter Logghe, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le tarif de nuit pour les jours fériés légaux" (n° 16494)

Orateurs: **Katrien Partyka, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'octroi automatique des tarifs sociaux pour le gaz et l'électricité" (n° 16496)

Orateurs: **Katrien Partyka, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de Mme Muriel Gerken au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le rapport Gemix" (n° 16511)

Orateurs: **Muriel Gerken**, président du groupe Ecolo-Groen!, **Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

Question de M. Wouter De Vriendt au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'absence de réductions de la facture énergétique en 2009" (n° 16516)

Orateurs: **Wouter De Vriendt, Paul Magnette**, ministre du Climat et de l'Énergie

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 17 NOVEMBER 2009

Namiddag

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 17 NOVEMBRE 2009

Après-midi

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.41 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Bart Laeremans.

Le développement des questions et interpellations commence à 15.41 heures. La réunion est présidée par M. Bart Laeremans.

01 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de windenergieparken op de Thorntonbank" (nr. 16206)

01 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les parcs éoliens sur le banc Thornton" (n° 16206)

01.01 **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, onlangs raakte bekend dat het Waalse bedrijf Air Energy door een beslissing van de CREG de vergunning kreeg toegewezen voor het vijfde en tot hiertoe grootste offshore project in België. In totaal zijn er op de Thorntonbank ondertussen zeven ruimtes beschikbaar voor de productie van windenergie. Vijf concessies werden intussen vergund. Indien alles naar behoren werkt zouden de in totaal 500 windmolens niet minder dan 2 300 megawatt moeten opwekken. Alle turbines samen zouden in 9 procent van het Belgische elektriciteitsverbruik moeten voorzien.

Wanneer worden de twee laatste ruimtes voor de offshore parken vergund?

Zijn er al kandidaten voor die concessies?

Kunt u mij een overzicht geven van de nationaliteit van de concessiehouders van de verschillende projecten? Ik noteer alvast Belwind, Eldepasco, Aspiravi, C-Power en Air Energy. Wanneer zullen de projecten, waarvoor de concessies werden verleend, de productie van de windenergie starten?

Een aantal hinderpalen staan een snelle productie nog steeds in de weg. Er ontbreekt bijvoorbeeld nog steeds een stopcontact in zee dat de daar opgewekte elektriciteit gemakkelijker en efficiënter aan land zou moeten brengen. Eind dit jaar zou hierover een plan moeten worden opgesteld. Dat is niet zo lang meer. Hoeveel staat het

01.01 **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Sept sites sont disponibles pour la production d'énergie éolienne sur le banc Thornton. Cinq concessions ont déjà été accordées et, de ce fait, cinq cents éoliennes pourront produire dans le futur 9 % de l'électricité consommée en Belgique. Quand les permis seront-ils délivrés pour les deux derniers sites? Y a-t-il déjà des candidats? Quelle est la nationalité des détenteurs actuels des concessions? Quand commenceront-ils à produire de l'énergie éolienne?

Une série d'obstacles empêchent toujours un passage rapide à la production. Ainsi, on ne dispose toujours pas d'un procédé simple et efficace pour amener l'électricité à la terre – la fameuse "connexion en mer". Qu'en est-il? L'énergie éolienne est une source d'énergie particulièrement variable: le

daarmee?

Windenergie is een bij uitstek fluctuerende energiebron. Er zou een heel sterk stroomnetwerk nodig zijn om dat te transporteren, alleszins sterker dan wat nu voorhanden is. Hoever staat het met de plannen om daaraan te verhelpen? Welke plannen bestaan er en op welke termijn wordt er gewerkt?

01.02 Minister **Paul Magnette**: Voor de twee laatste zones is een concessie aangevraagd. Rond 20 november 2009 wordt een beslissing genomen met betrekking tot de meest noordelijke zone. Over de zone tussen Belwind en Eldepasco zal uiterlijk half januari worden beslist.

Alle huidige rechtspersonen die houder zijn van een domeinconcessie zijn Belg. Dat geldt ook grotendeels voor de ontvangende partijen binnen die partijen.

Op dit ogenblik is door C-Power reeds een vermogen van 30 megawatt in dienst gesteld. Fase twee van C-Power en fase een van Belwind zouden begin 2010 van start kunnen gaan. Vervolgens zouden verschillende fasen van ingebruikstelling elkaar tot 2016 moeten opvolgen.

Het vraagstuk van het stopcontact in zee zal aan bod komen bij de nakende werkzaamheden die gepaard gaan met het nieuwe plan voor de ontwikkeling van het netwerk voor elektriciteitstransmissie van Elia. Het plan waarnaar u verwijst heeft betrekking op de werkzaamheden binnen het Pentaforum voor het supergrid project. De resultaten van die vrij algemene werkzaamheden zouden normaal gezien in december 2009 moeten gekend zijn.

Massale integratie van windenergie en de gevolgen daarvan voor de ontwikkeling van elektrische netwerken zijn aan bod gekomen in tal van studies, onder meer in het raam van de European Wind Integration Study. Het spreekt vanzelf dat deze technologie, net als alle andere gedesintegreerde technologieën voorrang zal krijgen in het nieuwe plan voor de ontwikkeling van het netwerk voor elektriciteitstransmissie van Elia.

01.03 **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, mijn repliek kan kort zijn. Ik dank u voor uw volledige antwoord. Ik noteer dat tegen half januari 2010 ook het laatste stuk van de Thorntonbank vergund zal zijn. Ik noteer ook dat het stopcontact ter sprake komt op het Pentaforum, en dat wellicht eind december de resultaten bekend zijn. Daar kom ik dus zeker op terug, mijnheer de minister.

Ik begrijp dat er inzake het stroomnetwerk Europees denkwerk nodig is, en bezig is, en dat er nog heel wat onderzoeksprojecten gestart zullen worden. Ik neem akte van uw ambitie op dat vlak, mijnheer de

réseau électrique actuel n'est pas assez puissant pour la transporter. Comment résoudra-t-on ce problème?

01.02 **Paul Magnette**, ministre: Une concession a été demandée pour les deux dernières zones aussi. Une décision tombera le 20 novembre concernant la zone la plus septentrionale et en janvier pour la dernière zone.

Tous les titulaires d'une concession domaniale sont belges. C'est aussi le cas, pour la plupart, des parties prenantes.

C-Power a déjà mis en service une capacité de 30 mégawatts. La phase II de C-Power et la phase I de Belwind pourront commencer début 2010. Ensuite, les phases de mise en service se succéderont jusqu'en 2016.

La connexion en mer sera traitée dans le cadre du nouveau plan de réseau de transmission électrique d'Elia. Le plan auquel M. Logghe fait référence concerne les travaux du Pentaforum pour le projet de *supergrid*. Nous disposerons des résultats en décembre 2009.

L'intégration massive de l'énergie éolienne et ses répercussions sur les réseaux électriques ont déjà été abordées dans différentes études, comme la *European Wind Integration Study*. Il va de soi que cette technologie se verra attribuer une place de choix dans le nouveau plan d'Elia.

01.03 **Peter Logghe** (Vlaams Belang): Il est logique qu'une réflexion très profonde ait déjà été – et soit encore – menée à ce sujet à l'échelon européen. J'espère que la Belgique ne sera pas à la traîne à cet égard mais je crains fort qu'elle le soit.

minister. Ik hoop alleen dat wat wij de jongste dagen in de pers mogen lezen, dat België achterblijft op het vlak van onderzoek en ontwikkeling, zich niet zal voordoen op de energiemarkt. Ik vrees er echter een beetje voor.

Wij zullen u zeker verder ondervragen over deze materies wanneer zij weer ter sprake komen. Ik dank u in elk geval voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de gsm's op zonne-energie" (nr. 16366)

02 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "les GSM fonctionnant à l'énergie solaire" (n° 16366)

02.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Eigenlijk is dit een hebbedingetje, mijnheer de minister, dat bij mij toch even de wenkbrauwen deed fronsen. De eerste gsm-toestelletjes zijn op de markt die volledig op zonne-energie werken. Men legt het toestel gewoon in de zon om het op te laden. Het duurt wel een hele tijd, laat ik mij vertellen, vooraleer het is opgeladen.

Ook in deze sector slaat er een trend toe om steeds meer duurzame energie te gebruiken. Ik meen dat dit zeker onze aandacht verdient. Misschien moet de overheid dat wel actief ondersteunen. Voorlopig is hier niet zo veel van te merken, maar het gaat dan ook om een vrij nieuw product.

Mijn vragen zijn de volgende, mijnheer de minister. Kent u deze gsm-toestelletjes? Ik zag u knikken dus ik veronderstel dat u ze wel kent. Mijn eerste vraag is daarmee direct beantwoord.

Neemt u maatregelen om het gebruik van gsm's op zonne-energie te promoten? Zijn er eventueel fiscale maatregelen mogelijk? Zo ja, welke?

Wordt er overwogen om de gsm-apparaten, die op regeringsvlak worden gebruikt, te vervangen door deze propere gsm-toestelletjes?

Zou het niet nuttig kunnen zijn om deze nieuwe ontwikkelingen op het vlak van hernieuwbare en propere energie bekend te maken op de webstek van de overheidsdiensten? Men danst daar natuurlijk op een slappe koord inzake concurrentievervalsing, maar ik zou er in elk geval voor zorgen dat alle grote producenten worden geprikkeld om hierin mee te stappen en over te schakelen op propere energie.

Ik dank u alvast voor uw antwoord.

02.02 Minister Paul Magnette: Mijnheer Logghe, de introductie van gsm-toestellen oplaadbaar met zonne-energie, is mij bekend. Het gebruik van voltaïsche cellen is geen innovatie, wel de toepassing in gsm-toestellen. Er zijn sinds jaren rekenmachines op de markt die met hetzelfde principe werken.

Ik acht het niet raadzaam dat de overheid ingrijpt in een dergelijke marktgebeuren. Het is tenslotte ook de fabrikant die inspeelt op de algemene tendensen inzake duurzame energie in onze samenleving.

02.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Les premiers téléphones portables fonctionnant intégralement grâce à l'énergie solaire sont aujourd'hui commercialisés, ce qui représente une étape supplémentaire sur la voie d'une présence accrue de l'énergie durable. Cette évolution mérite à la fois l'attention et des encouragements de l'autorité publique.

Le ministre a-t-il entendu parler de ces téléphones portables? Envisage-t-il de prendre des dispositions pour promouvoir leur utilisation? L'adoption de mesures d'incitation fiscale est-elle selon lui envisageable? Tous les membres du gouvernement ne pourraient-ils pas se servir de ces téléphones portables non polluants? Par ailleurs, l'autorité publique pourrait aussi utiliser le site web des services publics pour mieux faire connaître les nouvelles évolutions sur le plan des énergies renouvelables sans, bien évidemment, se rendre coupable de distorsion de concurrence.

02.02 Paul Magnette, ministre: L'utilisation de cellules photovoltaïques dans les GSM n'est pas une innovation mais tout simplement une nouvelle application. Il est préférable que les autorités publiques n'interviennent pas au niveau de cette évolution du marché. Le

Fiscale stimuli zijn hier niet op zijn plaats.

De overheid kan met haar beleid het aankoopgedrag van de consument niet sturen. Het is aan eenieder om te beslissen welk type gsm men koopt. Men kan twee gsm's kopen: een voor de dagen met zon en een voor de dagen zonder zon. De overheid wil vanuit haar beleid wel ieder initiatief voor een duurzaam gebruik ondersteunen, maar een promotie voor gsm-toestellen gaat een beetje te ver.

fabricant répond à une demande en matière d'utilisation d'énergies durables et des incitants fiscaux sont à bannir dans ce cadre. Les autorités peuvent en revanche montrer le bon exemple par le biais de leur politique d'achat mais mener une campagne de promotion pour les GSM fonctionnant à l'énergie solaire, c'est aller trop loin.

02.03 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, daar valt weinig op te zeggen. U kunt die toestellen in elk geval niet op de webstek van de FOD Economie zetten en de mensen aanraden om dat toestel te kopen. Dat zou inderdaad marktversturend werken. Men neemt fiscale maatregelen om isolatie of de plaatsing van fotovoltaïsche toestellen op daken aan te moedigen. Ik kan mij voorstellen dat men dat ook zou doen voor dergelijke toestellen. Wij komen hierop nog terug. Ik dank u voor de volledigheid van het antwoord.

02.03 Peter Logghe (Vlaams Belang): Les autorités publiques ne peuvent évidemment pas prendre des initiatives qui seraient de nature à perturber le marché. Mais elles prennent des mesures fiscales en matière d'isolation et de panneaux solaires, alors pourquoi pas pour les GSM solaires?

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van mevrouw Tinne Van der Straeten aan de minister van Klimaat en Energie over "de ontmanteling van de reactor BR3" (nr. 16384)

03 Question de Mme Tinne Van der Straeten au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le démantèlement du réacteur BR3" (n° 16384)

03.01 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, het SCK is al jaren bezig met de ontmanteling van de reactor BR 3. Het doet hierbij heel wat nieuwe ervaring op, op wetenschappelijk en technisch vlak, inzake het ontmantelen van reactoren. De vraag is wie van die knowhow kan genieten en eventueel voor welke prijs. Sinds 1990 zou een werknemer van Tractebel Engineering lid zijn van de ontmantelingsploeg voor BR 3 bij het SCK. Dat is toch al bijna twintig jaar.

03.01 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!): Le Centre d'étude de l'Énergie nucléaire (CEN) s'est attelé au démantèlement du réacteur BR3 depuis plusieurs années et accumule ainsi le savoir-faire nécessaire. Un travailleur de Tractebel Engineering serait membre de l'équipe de démantèlement depuis 1990. Cette entreprise rémunère-t-elle le CEN à cet effet? Pourquoi un travailleur de Tractebel Engineering peut-il participer à ce démantèlement? Comment le CEN valorise-t-il le savoir-faire qu'il accumule dans le cadre du démantèlement?

Mag de werknemer van Tractebel Engineering gratis lid zijn van de ontmantelingsploeg of moet het bedrijf het SCK daarvoor vergoeden? Zo ja, om welk bedrag gaat het en hoe wordt dat bepaald?

Ten tweede, waarom mag een werknemer van specifiek het bedrijf Tractebel Engineering lid zijn van de ontmantelingsploeg? Is het bedrijf soms geselecteerd na een specifieke overheidsopdracht?

Ten derde, op welke manier valoriseert het SCK de knowhow die het opdoet bij de ontmanteling van BR 3?

03.02 Minister Paul Magnette: Mevrouw Van der Straeten, het SCK-CEN heeft inderdaad gedurende vele jaren een contract afgesloten met Tractebel Engineering voor de uitvoering van engineering activiteiten bij de ontmanteling van de reactor BR 3. Tractebel speelt hierbij een adviserende en ondersteunde rol. Voor deze rol wordt Tractebel Engineering op normale wijze betaald, net zoals iedere andere firma zou worden betaald die een gelijkaardige rol zou

03.02 Paul Magnette, ministre: Le CEN a signé un contrat avec Tractebel Engineering pour l'exécution d'activités d'engineering dans le cadre du démantèlement du réacteur BR3. Tractebel joue un rôle de conseil

vervullen.

Tractebel Engineering draagt bij tot het bekomen van expertise in ontmantelingsaspecten. Het is niet omgekeerd. De selectie van de firma gebeurde op het vlak van competenties. Vermits men bij ontmanteling moet kunnen gebruikmaken van ervaring gedurende een lange termijn blijft de rol van Tractebel Engineering belangrijk.

Met de uitdrukkelijke ondersteuning van zijn raad van bestuur probeert het SCK-CEN de expertise die het opdoet bij de ontmanteling van BR 3 te valoriseren op de nationale en internationale markten. Dat laat toe de externe financieringsmiddelen van het centrum te verhogen. Deze zijn nodig om het centrum draaiende te houden. Deze inspanningen zijn een succes.

Op het gebied van ontsmetting en ontmanteling is het SCK-CEN opvallend aanwezig in het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie te Wenen. Het verstrekt hierbij internationale ondersteuning van deze activiteiten ter bevestiging van het Belgische engagement om bij te dragen tot deze activiteiten.

Verder levert het SCK-CEN diensten aan commercieel tarief voor de ontmanteling van de reactor Thetis van de universiteit van Gent en voor de ontmanteling van de MOX-fabriek van Belgonucleaire te Dessel. Dat laatste gebeurt in samenwerking met Belgoprocess.

Op de internationale markt doet het SCK ook met enig succes mee aan verschillende contracten met EdF, GDF-Suez, enzovoort.

03.03 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Als u zegt dat het bedrijf geselecteerd is op het vlak van competenties en als u dan niet expliciet antwoordt op mijn vraag of het bedrijf is geselecteerd na een specifieke overheidsopdracht, dan concludeer ik dat het bedrijf niet is geselecteerd bij wege van een overheidsopdracht. Men heeft gewoon gezegd dat men bepaalde competenties zocht en dat men die dan zou aannemen. Dat lijkt mij een bizarre gang van zaken. Ik denk dat deze zaken zeker vallen onder de wetgeving op de overheidsopdrachten, zeker als ze daar ook nog voor worden vergoed.

Dan interesseert het mij wel hoeveel die werknemer van Tractebel Engineering daarvoor is betaald gedurende bijna twintig jaar. Wij kunnen daar misschien op terugkomen in het kader van de begroting als we het hebben over de dotatie van het SCK en de wijze waarop die dotatie wordt aangewend. Zo kunnen we te weten komen of het over substantiële bedragen gaat.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de M. Joseph George au ministre du Climat et de l'Énergie sur "la surestimation des réserves de pétrole" (n° 16385)

04 Vraag van de heer Joseph George aan de minister van Klimaat en Energie over "de overschatting van de olievoorraden" (nr. 16385)

04.01 Joseph George (cdH): Monsieur le ministre, selon le quotidien

et de soutien et est rémunéré normalement pour ce faire. C'est Tractebel Engineering qui contribue à l'acquisition d'expertise de démantèlement et pas l'inverse. La société a été sélectionnée sur la base de ses compétences. Grâce à son expérience de plusieurs années, Tractebel Engineering continue à jouer un rôle important.

Le CEN valorise son expertise avec succès sur le marché national et international et génère ainsi des moyens de financement supplémentaires. Le Centre fournit à l'Agence internationale de l'Énergie atomique un soutien international dans le cadre des activités de décontamination et de démantèlement. Il offre par ailleurs ses services à un tarif commercial pour le démantèlement du réacteur Thetis de l'université de Gand et de l'usine MOX de Belgonucleaire à Dessel.

03.03 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!): Le ministre ne précise pas si Tractebel Engineering a été sélectionné à la suite d'un marché public. Cette matière ne relève-t-elle pas de la législation sur les marchés publics? Combien le travailleur de Tractebel Engineering a-t-il été rémunéré pour cette mission? Nous pourrions revenir sur ce point lors des négociations budgétaires relatives à la dotation du CEN.

04.01 Joseph George (cdH):

britannique *The Guardian*, les estimations de l'Agence internationale de l'énergie (AIE) minimisent le danger d'une pénurie de pétrole pour ne pas créer un mouvement de panique. Vous savez combien nous sommes dépendants de cette source d'énergie fossile. De même, vous n'ignorez pas son rôle important dans la formation des prix. Le prix du baril a connu des mouvements erratiques qui ont eu de fortes répercussions sur nos économies. Ces éléments sont décisifs en termes de réflexion sur le futur paysage énergétique.

Avez-vous pris connaissance de ces informations? Possédez-vous des renseignements complémentaires? De quelle manière ces données seront-elles intégrées?

Chaque jour, nous devons actualiser notre plan de diversification en fonction de paramètres sur lesquels nous n'avons aucune prise. Il convient évidemment de créer une plate-forme pour les économies d'énergie – c'est la première conclusion du rapport du Gemix –, mais vu l'état de dépendance de notre pays vis-à-vis des énergies fossiles en général et du pétrole en particulier, ces éléments me semblent devoir être pris en considération.

04.02 Paul Magnette, ministre: Merci, monsieur George, pour votre question.

J'ai pris connaissance de cet article du quotidien *The Guardian* qui a suscité pas mal de remous. J'ai noté que deux chercheurs, l'un de l'Université d'Uppsala, le Pr. Kjell Aleklett, et l'autre de l'Université de Liverpool, le Pr. Simon Snowden, se montrent critiques vis-à-vis du *World Energy Outlook 2009* de l'Agence internationale de l'énergie (AIE), estimant que la prévision d'une production mondiale de pétrole de 105 millions de barils par jour à l'horizon 2030 est, selon eux, irréaliste. Cette étude considère que le *World Energy Outlook* de l'AIE est "un document politique à l'usage des pays développés qui ont intérêt à ce que le pétrole soit bon marché".

Je note, pour ma part, sans me prononcer sur ce point, que l'AIE ne met pas en cause la progressive raréfaction future du pétrole ni la nécessité d'investissements des gouvernements dans les énergies renouvelables; elle met d'ailleurs l'accent sur cet élément dans son rapport.

L'étude des deux chercheurs précise également que l'AIE, pour arriver à cette estimation, prévoit une forte augmentation de la production de formes non conventionnelles de pétrole, comme l'exploitation des sables bitumeux dont nous savons qu'elle est particulièrement dommageable, à l'environnement; on peut le constater notamment dans l'Alberta, au Canada. Je précise à ce propos que la Belgique n'importe pas de pétrole issu des sables bitumeux.

En ce qui concerne la conviction du Pr. Aleklett selon laquelle les États-Unis exercent une pression sur l'AIE, je n'en ai aucune preuve et je lui laisse la responsabilité de ses propos. J'imagine qu'un certain nombre de gouvernements tentent d'infléchir d'une manière ou d'une autre des conclusions de ce type à partir du moment où elles sont examinées par les marchés, et ont donc une influence.

Je constate que l'augmentation prévue de la production de formes

Volgens een Britse krant zou het Internationaal Energieagentschap (IEA) het risico op een olieschaarste bewust minimaliseren om geen paniek te zaaien. Heeft u kennisgenomen van die informatie? Beschikt u over bijkomende inlichtingen? Hoe zullen die gegevens worden ingecalculleerd?

04.02 Minister Paul Magnette: Ik heb er kennis van genomen. Twee onderzoekers staan kritisch tegenover de *World Energy Outlook 2009* van het IEA, omdat ze vinden dat de geraamde wereldwijde olieproductie van 105 miljoen vaten per dag tegen 2030 niet realistisch is.

Het IEA stelt de geleidelijke uitputting van de olievoorraden of de noodzaak van overheidsinvesteringen in hernieuwbare energie niet ter discussie. Volgens de studie van de twee onderzoekers is het IEA tot die raming gekomen omdat het uitgaat van een forse verhoging van de productie van onconventionele olie, zoals de winning van olie uit teerzand, waarvan men weet dat het bijzonder schadelijk is voor het milieu.

Ik heb geen enkel bewijs voor de stelling van professor Kjell Aleklett dat de Verenigde Staten druk zouden uitoefenen op het IEA, en zijn uitspraken laat ik dus voor zijn rekening. De verwachte verhoging van de productie van onconventionele olie lijkt niet winstgevend te zijn als de oliekoers niet extreem hoog is, wat niet strookt met de idee dat die

non conventionnelles de pétrole, comme les sables bitumeux, n'apparaît pas économiquement rentable si le cours du pétrole n'est pas extrêmement élevé, ce qui est quelque peu contradictoire avec l'idée que ce pétrole est abondant, donc bon marché. Par ailleurs, je ne suis pas favorable à l'exploitation à grande échelle de ces formes non conventionnelles de pétrole.

Je dirais simplement que quels que soient les signaux que l'on puisse donner dans ce sens, il n'en reste pas moins que l'on constate depuis deux ou trois ans que toutes les autorités, quelles qu'elles soient, mettent l'accent sur la nécessité d'une réduction de la consommation et d'une diversification, en particulier vers le renouvelable. Par conséquent, ce type de critique ne remet pas fondamentalement en cause les choix stratégiques en cours un peu partout dans le monde développé.

olie volop aanwezig, en dus goedkoop is. Ik ben geen voorstander van exploitatie op grote schaal van onconventionele olie.

We stellen al drie jaar lang vast dat alle overheden de nadruk leggen op de noodzaak van een vermindering van het energieverbruik en van een diversificatie van de energiebronnen, met meer aandacht voor hernieuwbare energiebronnen. Dergelijke kritiek zet de huidige beleidskeuzes niet op losse schroeven.

04.03 Joseph George (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Klimaat en Energie over "de weinig transparante prijzen van vliegtuigtickets" (nr. 16437)

05 Question de M. Peter Logghe au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le manque de transparence au sujet des prix des billets d'avion" (n° 16437)

05.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, de minister voor Consumentenzaken werd in deze commissie al een aantal keer geconfronteerd met het probleem van de weinig transparante prijzen van vliegtuigtickets. Men kent de problematiek. U kent de problematiek. Vliegtuigmaatschappijen maken promoprijzen bekend, maar uiteindelijk blijken die prijzen, na allerlei toeslagen, veel duurder te zijn.

Mijnheer de minister, in de commissie dreigde de vorige minister van Consumentenzaken er al mee om de namen van de bedrijven die in de fout blijven gaan, in Europa en in België, in de openbaarheid zouden worden gebracht. Vandaag blijken zowel kleine als grote vliegtuigmaatschappijen nog steeds in de fout te gaan. Volgens Test-Aankoop zouden tickets op die manier tot zes keer duurder uitvallen dan aanvankelijk aangekondigd. Sommige toeslagen zouden bovendien in strijd zijn met de Europese wetgeving.

Wat is de stand van zaken? Hoeveel klachten heeft de ombudsman de laatste jaren ontvangen inzake de prijsproblematiek bij vliegtuigmaatschappijen?

Wat is de stand van zaken op het vlak van vervolging? Hoeveel vliegtuigmaatschappijen werden of worden er vervolgd?

Het valt op dat steeds weer dezelfde namen van vliegtuigmaatschappijen worden genoemd. Wanneer worden de namen van de belangrijkste zondaars publiek gemaakt, zoals uw voorganger een paar keer had beloofd?

05.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Le manque de transparence des prix des billets d'avions n'est pas un problème nouveau mais reste malheureusement actuel. Quel est l'état du dossier? Combien de plaintes le médiateur a-t-il reçues à ce propos au cours des dernières années? Combien de compagnies aériennes ont déjà fait l'objet de poursuites? Quand les noms des compagnies qui se livrent le plus souvent à ces pratiques seront-ils divulgués? Le ministre entend-il contacter les autorités européennes? Sera-t-il fait appel au Conseil de la Concurrence?

Zult u die vliegtuigmaatschappijen ook bij de Europese overheid aanklagen?

Moet de Raad voor de Mededinging niet worden ingeschakeld? Er worden marktontregelende tarieven gehanteerd. Uiteindelijk betaalt de klant meer. De concurrentievervalsing is een feit, met alle nadelige gevolgen voor de andere maatschappijen die zich wel aan de regels houden.

05.02 Minister **Paul Magonette**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Logghe, in september 2007 voerde de Algemene Directie Controle en Bemiddeling van de FOD Economie in samenwerking met haar Europese collega's een grootschalig onderzoek naar de transparantie van de prijzen van vliegtuigtickets via internetverkoop.

Er werden verschillende inbreuken vastgesteld. De lidstaten werden opgeroepen om maatregelen te treffen.

De meeste lidstaten verkozen echter een Europese verordening af te wachten. Sinds 1 november 2008 is deze verordening van kracht en onderzocht de Algemene Directie Controle en Bemiddeling opnieuw de meest bezochte internetsites van in België actieve vliegtuigmaatschappijen.

Op 14 mei 2009 maakte de Europese Commissie de resultaten bekend van een omvangrijk onderzoek, dat in maart 2009 was uitgevoerd en waarbij via het systeem van mystery shopping opnieuw zevenenzestig websites van luchtvaartmaatschappijen werden onderzocht.

De cel Internetbewaking van de Algemene Directie Controle en Bemiddeling controleert het wettige karakter van websites waarvan de verantwoordelijken in België zijn gevestigd. Indien het vooronderzoek ter identificatie van de dienstverlener uitwijst dat hij in het buitenland is gevestigd, wordt een verzoek tot internationale samenwerking verstuurd naar de controle-instantie van het land waar de dienstverlener is gevestigd en die bevoegd is krachtens de interne marktclausule vervat in de Europese richtlijn inzake elektronische handel.

De Algemene Directie Controle en Bemiddeling stelde in totaal vijf processen-verbaal van waarschuwing op tegen Belgische luchtvaartmaatschappijen. Aan al deze processen-verbaal werd vrijwel onmiddellijk een gunstig gevolg gegeven. De inbreuken werden dan ook gestopt.

Alle, in maart 2009 door de Europese Commissie onderzochte Belgische luchtvaartmaatschappijen bleken volledig in orde met de prijstransparantie op hun websites. De controle-instanties van de andere lidstaten van de Europese Unie hebben mij nog geen informatie verstrekt over de eventuele vervolging van niet-Belgische luchtvaartmaatschappijen. Het verslag van het onderzoek van de Europese Commissie van maart 2009, dat volledig publiek is gemaakt, bevat een lijst van de luchtvaartmaatschappijen die aan de eisen inzake prijstransparantie voldoen.

De Algemene Directie Mededinging van de FOD Economie verwijst naar de initiatieven die de Europese Commissie ter zake heeft

05.02 **Paul Magonette**, ministre: En septembre 2007, la direction générale Contrôle et Médiation du SPF Économie avait consacré une enquête de grande envergure à la transparence des prix des billets d'avion vendus sur internet. De multiples infractions avaient été constatées à cette occasion et les États membres avaient été invités à prendre des mesures. Toutefois, la plupart d'entre eux décidèrent d'attendre un règlement européen. Or ce règlement est en vigueur depuis le 1er novembre 2008. Le 14 mai 2009, la Commission européenne a quant à elle publié les résultats d'une grande étude dans le cadre de laquelle soixante-sept nouveaux sites web de compagnies aériennes ont été analysés au moyen de la méthode dite du *mysteryshopping*.

La cellule "Veille sur Internet" de la direction générale Contrôle et Médiation contrôle les sites web dont les webmasters sont établis en Belgique. Dans les autres cas, contact est pris avec les autorités européennes. Au total, cinq procès-verbaux d'avertissement ont été dressés contre des compagnies aériennes belges. Il y a été réservé presque aussitôt une suite favorable, ce qui a mis fin aux infractions.

Toutes les compagnies aériennes belges scrutées par la Commission européenne étaient parfaitement en ordre pour ce qui regarde la transparence des prix sur leurs sites web. Les autres États membres de l'Union européenne n'ont encore communiqué aucune information au sujet de poursuites éventuellement engagées contre

genomen. Ook de Europese Commissie ziet dit evenwel als een vraag van consumentenbescherming en niet van mededinging.

des compagnies aériennes non belges.

Le rapport public de cette étude européenne contient une liste des compagnies qui satisfont aux exigences en matière de transparence des prix. Aux yeux de la Commission européenne, ce dossier concerne moins la concurrence que la protection des consommateurs.

05.03 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, voor mij is dat op de eerste plaats een consumentenzaak. Daarom heb ik mij tot u gericht.

Uw antwoord vat de historiek van de klachtenbehandeling heel goed samen. Ik neem er nota van dat voor de Raad voor de Mededinging vijf processen-verbaal van waarschuwing zijn opgemaakt en dat die gunstig zijn afgewerkt.

U had het over het wettig karakter van de websites, dat wordt onderzocht. Ik zal u volgend jaar ondervragen naar resultaten daarvan. U wacht ook nog altijd op resultaten van Europese overheden. Ook daarover zal ik u nog eens moeten ondervragen.

U zegt dat de lijst van luchtvaartmaatschappijen die wel aan de regelgeving voldoen, vrij kan worden geconsulteerd op de website. Dat is zeer goed, maar het zou nog beter zijn mochten ook de overtreders met naam en toenaam worden gepubliceerd. Dit zou de belangen van de consument versterken.

Wij zullen u nog ondervragen over de resultaten van een en ander, bijvoorbeeld inzake het wettig karakter van die websites.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "het nachttarief voor wettelijke feestdagen" (nr. 16494)

06 Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le tarif de nuit pour les jours fériés légaux" (n° 16494)

06.01 Katrien Partyka (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de CREG maakte in maart 2008 een studie over de gevolgen van de uitbreiding van het nachttarief naar wettelijke feestdagen.

Overweegt u om het KB aan te passen om zo eindafnemers ook op wettelijke feestdagen te laten genieten van het nachttarief, zoals nu het geval is voor het weekend?

In het KB van 2 september 2008 dat de distributienettarieven regelt is er een begrip wettelijke feestdag omschreven. Het gaat om 10 wettelijke feestdagen in België.

Wat is het nut van deze definitie, want het KB voorziet geen

06.01 Katrien Partyka (CD&V): La CREG a réalisé en mars 2008 une étude sur les conséquences de l'extension du tarif de nuit aux jours fériés légaux. Le ministre envisage-t-il d'adapter l'arrêté royal afin que les utilisateurs finaux puissent également bénéficier du tarif de nuit les jours fériés légaux? L'arrêté royal du 2 septembre 2008 fixant les tarifs du réseau de distribution décrit la notion de "jour férié". Quelle est l'utilité de cette définition dans la

verplichting?

mesure où l'arrêté royal ne prévoit aucune obligation tarifaire?

Hebt u plannen om het nachttarief ook van toepassing te laten zijn tijdens wettelijke feestdagen?

06.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Partyka, het ontwerp van koninklijk besluit van 2 september 2008 is opgesteld om de wettelijke feestdagen te definiëren voor een eventuele toepassing van het uitgebreide nachttarief. Het uitbreiden van het nachttarief naar de feestdagen vereist een aantal technische aanpassingen waarover met de Gewesten en de distributienetbeheerders dient overlegd te worden. Bovendien dient ook gekeken te worden naar de financiële implicaties.

Zodra ik het akkoord heb van de betrokken actoren en beschik over een concrete raming van de maatregel, ben ik bereid de uitbreiding van het nachttarief te steunen.

06.02 **Paul Magnette**, ministre: L'arrêté royal du 2 septembre 2008 définit les jours fériés légaux en vue d'une éventuelle extension du tarif de nuit. Cette extension nécessite toutefois un certain nombre d'aménagements techniques qui doivent faire l'objet d'une concertation avec les Régions et les gestionnaires du réseau de distribution. Il convient également de tenir compte des implications financières. Je suis disposé à soutenir une extension du tarif de nuit dès que j'aurai l'accord des acteurs concernés et lorsque je disposerai d'une estimation concrète de la mesure.

06.03 **Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, betekent dit dat u reeds concreet overlegt hebt of dat u dat zou moeten doen?

06.03 **Katrien Partyka** (CD&V): Cette concertation a-t-elle déjà eu lieu?

06.04 Minister **Paul Magnette**: Wij moeten dat nog doen.

06.04 **Paul Magnette**, ministre: Non, pas encore.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Vraag van mevrouw Katrien Partyka aan de minister van Klimaat en Energie over "de automatische toekenning van sociale tarieven voor gas en elektriciteit" (nr. 16496)**

07 **Question de Mme Katrien Partyka au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'octroi automatique des tarifs sociaux pour le gaz et l'électricité" (n° 16496)**

07.01 **Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de automatische toekenning van sociale tarieven is in voege getreden op 1 juli 2009. Dat gebeurt op basis van gegevens die de FOD Economie verzamelt bij de betrokken overheidsinstellingen.

De procedure inzake attesten die aantonen dat de eindgebruiker recht heeft op het sociaal tarief zou vanaf 1 januari 2010 ook volledig geautomatiseerd moeten verlopen.

De automatische toekenning van de sociale tarieven zou normaal gezien ten goede moeten komen aan meer dan 100 000 mensen die niet op de hoogte waren van de regeling of die dit om een of andere reden niet hebben aangevraagd. Aan hoeveel bijkomende personen werd sedert 1 juli 2009 het sociaal tarief toegekend via de nieuwe geautomatiseerde regeling? Zal de procedure inzake de attesten tegen 1 januari 2010 inderdaad volledig geautomatiseerd zijn?

07.01 **Katrien Partyka** (CD&V): L'octroi automatique de tarifs sociaux est entré en vigueur le 1er juillet 2009. La procédure qui établit qu'un utilisateur final peut prétendre au tarif social devrait par ailleurs être entièrement automatisée à partir du 1er janvier 2010. L'octroi automatique du droit aux tarifs sociaux devrait profiter à plus de 100 000 personnes qui n'étaient pas au courant de la réglementation ou qui, pour une raison quelconque, n'avaient pas demandé à en bénéficier.

Depuis le 1er juillet 2009, combien de bénéficiaires complémentaires se sont-ils vu octroyer le tarif

social par le biais de la nouvelle réglementation automatisée? La procédure sera-t-elle entièrement automatisée d'ici au 1er janvier 2010?

07.02 Minister **Paul Magnette**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Partyka, op basis van de input van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, het Rijksregister en de leveranciers van elektriciteit en aardgas werden op 1 juli 2009 aan de hand van de automatische toepassing 90 325 bijkomende residentiële beschermde eindafnemers vastgesteld en meegedeeld die nog niet als rechthebbenden bij de energieleveranciers waren gekend.

Vanaf 1 januari 2010 wordt een schriftelijke aanvraag overbodig om te genieten van de sociale maximumprijzen. Nochtans heeft de betrokkene het recht zich kosteloos te verzetten tegen de verwerking van zijn persoonlijke gegevens met het oog op de automatische toepassing van de sociale maximumprijzen voor de levering van elektriciteit en aardgas aan de hand van een gedateerde en ondertekende kennisgeving hiervan aan zijn energieleverancier. In dit geval en indien de betrokkene alsnog van de sociale maximumprijzen wil genieten, zal deze zelf de sociale maximumprijs moeten aanvragen bij zijn energieleverancier door te bewijzen dat hij recht heeft op de sociale maximumprijzen door middel van een geldig sociaal attest.

07.02 **Paul Magnette**, ministre: Sur la base de l'input de la Banque Carrefour, du Registre national et des fournisseurs d'électricité et de gaz naturel, pas moins de 90 325 utilisateurs finaux complémentaires pouvant prétendre au tarif social ont été identifiés. À partir du 1er janvier 2010, la procédure écrite pour l'obtention des tarifs sociaux maximum deviendra superflue. Les intéressés ont toutefois le droit de s'opposer au traitement automatique de leurs données personnelles. L'exercice de ce dernier droit est gratuit. Les personnes ayant exercé ce dernier droit mais souhaitant malgré tout bénéficier des tarifs sociaux devront introduire elles-mêmes une demande sur la base d'une attestation sociale.

07.03 **Katrien Partyka** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dat is een heel mooi resultaat op die korte tijd: 90 000 extra mensen die hierop een beroep kunnen doen. Een andere vraag is natuurlijk of zij het sociale tarief daadwerkelijk krijgen van de leveranciers of de distributienetbeheerders. Het is niet omdat ze vastgesteld zijn, dat ze daarom ook het tarief krijgen.

07.03 **Katrien Partyka** (CD&V): Voilà un beau résultat en peu de temps: 90 000 personnes supplémentaires qui peuvent éventuellement prétendre au tarif social. Reste évidemment à savoir si elles l'obtiendront effectivement.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de Mme Muriel Gerkens au ministre du Climat et de l'Énergie sur "le rapport Gemix" (n° 16511)

08 Vraag van mevrouw Muriel Gerkens aan de minister van Klimaat en Energie over "het Gemixrapport" (nr. 16511)

08.01 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, nous avons déjà discuté du rapport Gemix. Tout comme ma collègue Tinne der Straeten, je m'étais demandée si les scientifiques auteurs du rapport avaient tenu compte des capacités de production en termes d'approvisionnement de la Belgique. Nous nous sommes ensuite aperçus que les possibilités de production n'étaient pas reprises dans le mélange énergétique permettant l'approvisionnement alors qu'elles étaient citées dans d'autres parties du rapport. Des questions ont été posées à M. Dufresne, président du Gemix; je dois reconnaître qu'il y a apporté des réponses, même si elles ne me conviennent pas.

08.01 **Muriel Gerkens** (Ecolo-Groen!): Naar aanleiding van de besprekingen over het verslag van de GEMIX hebben wij vastgesteld dat potentiële productiecapaciteit niet opgenomen is in de energiemix voor de energievoorziening van België, terwijl daar wel sprake van is in andere hoofdstukken van het verslag. Er zou alleen rekening gehouden worden met het gebruik

Si je lis bien la description des différentes hypothèses d'évolution de

la capacité de production contenues dans le rapport du Gemix, il semblerait que seule une utilisation de l'unité 4 de la centrale à charbon de Rodenhuize comme *backup* d'une nouvelle unité construite chez Sidmar ait été prise en compte. Or une demande de permis pour la transformation de l'unité 4 de la centrale en une unité de production par biomasse de 285 MW a été introduite officiellement au début de l'été 2009. La Commission provinciale d'autorisation a remis un avis positif sur le dossier le 15 septembre dernier.

Donc, cette unité fonctionnera bel et bien en tant que centrale de production d'électricité, indépendamment du fonctionnement de l'unité chez Sidmar. Il s'agit d'une capacité de production électrique supplémentaire, dont le rapport du Gemix n'a pas tenu compte. Nous avons interrogé M. Dufresne. Il nous a répondu ne pas en avoir été informé par Electrabel. Il est inacceptable que des rapporteurs, des scientifiques, soient tributaires d'informations fournies par un producteur. En outre, la demande de permis introduite par l'entreprise était publique depuis l'été 2009.

Je répète que cette capacité de production a reçu des autorisations et pourra être mise en œuvre. J'ai ainsi l'impression qu'il risque d'y avoir le même genre de positionnement, de non-prise en compte de capacité de production, à d'autres niveaux, pour d'autres centrales ou pour d'autres projets. Pourtant, vous avez pris votre décision de prolonger les trois plus vieilles centrales de 2015 à 2025 en fonction des informations du Gemix.

Monsieur le ministre, de quelle manière les données fournies par Gemix ont-elles été vérifiées? Comment expliquez-vous cette transformation de l'unité 4 de charbon à biomasse n'ait pas été prise en compte? D'autres projets (biomasse, gaz, charbon, etc.) n'ont-ils pas été pris en considération par Gemix? Pouvez-vous me garantir, à partir de cet exemple-ci, que tous les éléments ont bien été pris en compte?

van eenheid 4 van de steenkoolcentrale van Rodenhuize als reservecapaciteit voor een nieuwe eenheid die bij Sidmar zou worden gebouwd. In het begin van de zomer van 2009 werd er evenwel officieel een vergunningsaanvraag ingediend voor het ombouwen van eenheid 4 van de centrale tot een biomassacentrale met een vermogen van 285 MW. De provinciale milieuvergunningscommissie heeft op 15 september jongstleden een positief advies uitgebracht over het dossier.

Met die eenheid zal er elektriciteit worden opgewekt, onafhankelijk van de werking van de eenheid bij Sidmar. Het gaat dus om bijkomende elektriciteitsproductiecapaciteit, waarmee geen rekening gehouden wordt in het GEMIX-verslag. De voorzitter van de GEMIX laat weten dat Electrabel hem hierover niet heeft ingelicht. Het is onaanvaardbaar dat rapporteurs, wetenschappers, afhangen van informatie van een producent. Bovendien was de vergunningsaanvraag van het bedrijf al sinds de zomer 2009 openbaar.

U nam de beslissing om de levensduur van de drie oudste centrales van 2015 tot 2025 te verlengen op grond van de gegevens afkomstig van de GEMIX. Op welke manier werden de van de GEMIX afkomstige gegevens nagetrokken? Hoe verklaart u dat het ombouwen van de steenkoolcentrale 4 tot een biomassacentrale niet in aanmerking werd genomen? Heeft de GEMIX nagelaten om ook rekening te houden met nog andere projecten (biomassa, gas, steenkolen, enz.)? Kan u me op grond van dit voorbeeld garanderen dat er wel degelijk met alles rekening werd gehouden?

08.02 Paul Magnette, ministre: Monsieur le président, madame Gerkens, pour rappel, le groupe d'experts Gemix avait pour mandat de comparer quatre études existantes qui portent sur le mix

08.02 Minister **Paul Magnette**: De expertengroep GEMIX had als mandaat om vier bestaande

énergétique, la sécurité des approvisionnements, l'évolution à long terme de la demande et de l'offre d'énergie. Le but était d'actualiser ces quatre études à la lumière notamment de l'étude récente du Bureau fédéral du Plan sur l'impact du paquet Énergie-Climat. L'ensemble de ces études porte par définition sur des analyses de long terme. La décision de prolonger la durée de vie des trois premiers réacteurs nucléaires est basée sur la recommandation du groupe Gemix et, par conséquent, sur ces analyses de long terme et sur les tendances qui se dégagent de ces études ainsi que sur l'estimation la plus réaliste possible de l'évolution de l'offre et de la demande d'électricité à partir de 2015 jusqu'à 2030.

Comment le groupe Gemix a-t-il fonctionné? Il a demandé à la CREG, qui détient normalement l'ensemble des informations sur les demandes de permis mais aussi sur l'état d'avancement de chacun des dossiers, de faire une estimation de ce que serait le parc de production en 2015. La CREG l'a fait en prenant en considération toutes les demandes théoriques d'exploitation, comme elle l'avait d'ailleurs fait dans l'étude prospective gaz, par exemple. La CREG montre quelles sont toutes les demandes théoriques formulées pour envisager ce que pourrait être la demande maximale de gaz potentielle à un moment donné et ce que cela impliquerait comme investissements, notamment pour le transit et le transport. En l'occurrence, la CREG a examiné ces demandes mais aussi ce qui paraissait réaliste et faisable dans les délais d'ici à 2015. Si l'on fermait ces trois réacteurs en 2015, tel que prévu par la loi de 2003, il fallait que la capacité puisse effectivement être remplacée.

Madame Gerkens, je confirme le cas spécifique que vous citez mais celui-ci ne vient pas modifier le tableau global de cette évolution. Je ne pense pas non plus que l'on puisse généraliser en disant que toute une série d'hypothèses comme celle-là ont été laissées de côté. Pour ce qui concerne le cas de Rodenhuize 4, je confirme qu'à l'heure de la rédaction du rapport final de Gemix, cette unité était classée comme étant destinée au *cold backup* de la centrale de Sidmar, c'est-à-dire à brûler les gaz de hauts-fourneaux.

La décision d'Electrabel de convertir cette unité à la biomasse est toute récente. Vous l'avez dit, le permis a été octroyé le 15 septembre, c'est-à-dire deux mois après la remise du rapport provisoire et 15 jours avant la remise du rapport final. Quoi qu'il en soit, si l'investissement est réalisé d'ici 2012, après conversion, cela représentera 180 Mégawatts, donc moins que ce que vous indiquez. Cela reste toutefois très marginal par rapport aux 17 Gigawatts installés en Belgique ou à la sous-capacité de production identifiée par le rapport Gemix à l'horizon 2015.

Cela dit, je suis heureux que M. Dufresne continue à répondre à toutes les questions qui lui sont posées, unité par unité. Donc, n'hésitez pas à lui poser des questions, il fera de son mieux pour trouver toutes les informations, y compris les plus détaillées.

études die betrekking hebben op de energiemix, de continuïteit van de energievoorziening en de evolutie op lange termijn van de vraag naar en het aanbod van energie te vergelijken. De beslissing om de levensduur van de eerste drie kernreactoren te verlengen, stoelt op de aanbeveling van de GEMIX-groep en bijgevolg op de langetermijnanalyses en op de tendensen die naar voren komen uit die studies, alsook op de meest realistisch mogelijke schatting van de evolutie van het aanbod van en de vraag naar elektriciteit vanaf 2015 tot 2030.

De GEMIX-groep heeft de CREG gevraagd een raming te maken met betrekking tot de vermoedelijke evolutie van het productiepark in 2015. De CREG heeft dat gedaan rekening houdend met alle theoretische exploitatieaanvragen teneinde na te gaan wat de potentiële maximale vraag naar gas op een welbepaald moment zou kunnen zijn en wat zulks qua investeringen zou vereisen. Indien men beslist had om die drie reactoren in 2015 te sluiten, moest die capaciteit effectief kunnen worden vervangen.

Het specifieke geval dat u aanhaalt wijzigt het algemeen beeld van die evolutie niet. Ik denk evenmin dat men een en ander kan veralgemenen en kan zeggen dat een hele reeks dergelijke hypothesen niet in aanmerking werden genomen. Ik bevestig dat de eenheid Rodenhuize 4 aangemerkt stond als "cold backup" voor de Sidmarcentrale.

De beslissing van Electrabel om die productie-eenheid op biomassa te doen overschakelen is zeer recent. Indien die investeringen effectief gebeuren tegen 2012 zal de installatie, na de overschakeling op biomassa, hoe dan ook slechts een vermogen van 180 megawatt hebben, wat

marginaal is in vergelijking met de 17 gigawatt in België of met de ondercapaciteit die zich volgens het Gemixrapport vanaf 2015 zal voordoen.

08.03 Muriel Gerken (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, la situation dans laquelle nous nous trouvons est ambiguë. Le rapport Gemix et les perspectives auxquelles il aboutit se basent sur des analyses et des études qu'il a comparées. En général, il donne des estimations de production différentes de celles de nos spécialistes. Il en va de même pour les centrales TGV, à propos desquelles M. Dufresne dit que nous avons une vision conservatrice et que nous visons les productions les plus faibles.

Ce positionnement minimaliste systématique est un peu énervant car on se base sur des hypothèses de départ orientées vers des capacités de production, nous y reviendrons.

Un rapport Gemix doit forcément avoir une dimension évolutive. Lorsqu'on recommande le prolongement des centrales nucléaires, il y a une obligation morale et scientifique de dire que, depuis la sortie du rapport, plusieurs unités qui y étaient considérées comme non exploitables ont reçu le permis.

En effet, nous avons tendance, chez nous, à considérer que nous n'y arriverons pas et donc à laisser de côté les possibilités d'alternative.

Par ailleurs, si les choses se passent de cette manière pour cette centrale, comment puis-je savoir qu'il ne s'agit que d'un exemple et qu'il n'y en aura pas d'autres. Je ne dispose d'aucun élément pour dire que Gemix et la GREG ont tout pris en compte et suivi la question attentivement. Cette dernière n'a pas non plus toujours assuré le suivi. Une erreur a donc été commise à ce niveau. Ce n'est pas seulement Gemix qui se base sur des études ou des données faites par d'autres.

08.04 Paul Magnette, ministre: Monsieur le président, chère collègue, ce que vous dites est juste dans la mesure où cela est évolutif et que l'on peut découvrir un an ou deux ans après la remise du rapport que telle unité a été convertie alors que sa fermeture avait été programmée. Mais quand on dit que Gemix a pris en compte des hypothèses conservatrices, cela ne veut dire qu'elle ait pris en considération les hypothèses les plus conservatrices. Elle a également pris en considération toute une série d'unités qui ne sont pas encore construites, même certaines pour lesquelles toutes les autorisations n'ont pas été données. Il parie qu'elles seront construites en 2015, et peut-être que certaines d'entre elles ne seront pas fonctionnelles. Mais il s'agit de leur méthodologie. Ils estiment que certaines ne sont pas prises en considération alors que d'autres le sont. Mais *in fine* tout s'équilibre.

La difficulté réside dans le fait que des décisions comme celle-là doivent être prises, pour des raisons de sécurité, au moins cinq ans à l'avance et que, dans les cinq ans qui suivent, des choses peuvent encore changer. Mais quand la décision est prise avec la meilleure connaissance que l'on a, à ce moment-là, de la capacité de production, tel est le constat auquel on arrive.

08.03 Muriel Gerken (Ecolo-Groen!): Het Gemixrapport en de verwachte evoluties gaan uit van vergelijkende analyses en studies. Door de band verschillen de productieramingen in dit rapport van die van onze specialisten. Een Gemixrapport moet noodzakelijk een evolutieve dimensie hebben. Wanneer dit rapport aanbeveelt de kerncentrales langer open te houden, heeft men ook de morele en de wetenschappelijke plicht om te zeggen dat verschillende productie-eenheden die als niet-exploiteerbaar werden beschouwd, een vergunning hebben gekregen nadat dit rapport werd gepubliceerd.

We zijn inderdaad geneigd te denken dat we er niet in zullen slagen, en dus negeren we de mogelijke alternatieven. Waarom zou het andere centrales trouwens anders vergaan dan deze centrale?

08.04 Minister Paul Magnette: We zouden inderdaad een of twee jaar na de indiening van het verslag kunnen vaststellen dat een bepaalde eenheid werd omgebouwd, terwijl men van plan was ze te sluiten. Gemix heeft ook rekening gehouden met een hele reeks eenheden die nog niet gebouwd zijn, maar waarvan ze verwacht dat ze in 2015 zullen afgewerkt zijn. Dat is de methode die ze hanteren. Uiteindelijk komt alles op hetzelfde neer.

De moeilijkheid ligt in het feit dat dergelijke beslissingen om veiligheidsredenen ten minste vijf jaar vooraf moeten worden genomen, en dat in vijf jaar die op de beslissingen volgen, er nog

Il est vrai que – et tant mieux s'il y a de plus en plus de capacités de production – cela permettra sans doute de fermer ces centrales en 2025. En effet, vous verrez que le débat sur la fermeture continuera à avoir lieu si, à un moment donné, on n'établit pas précisément – c'est ce à quoi je réfléchis pour l'instant dans le cadre de la réforme de la loi de 2003 – des mécanismes beaucoup plus rigoureux et réguliers pour assurer que l'on ne doive pas attendre cinq ans pour procéder à une évaluation, constater que tout compte fait, on "se retrouve le nez devant". Nous devons faire en sorte de programmer véritablement cette sortie et la rendre effective.

08.05 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, pour conclure, je voudrais dire qu'il est vraiment très difficile de savoir pourquoi on a considéré que tel projet était faisable et pas un autre.

Dans ce cas, il n'y avait pas d'élément qui pouvait laisser penser que ce projet ne serait pas réalisable. Il s'agissait quand même d'un projet qui pouvait laisser croire qu'il pouvait l'être.

Un des problèmes réside dans le fait que l'on dépend des informations données par le producteur lui-même et qu'il y a sans doute un défaut d'investigations proactives des organes ou des instituts, qui pourraient être plus attentifs à l'évolution des dossiers et surtout à l'analyse des caractéristiques des dossiers visant à identifier ce qui est ou non faisable, ce d'autant plus que les conclusions sont importantes, qu'elles portent sur le long terme et que, dans ce cas, elles modifient complètement l'orientation du pays. Pour moi, c'est perturbant et il est grave de constater que pour un projet, les choses se passent d'une telle manière et pour un autre, d'une autre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Wouter De Vriendt aan de minister van Klimaat en Energie over "het uitblijven van energiekortingen in 2009" (nr. 16516)

09 Question de M. Wouter De Vriendt au ministre du Climat et de l'Énergie sur "l'absence de réductions de la facture énergétique en 2009" (n° 16516)

09.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, heel wat gezinnen worden geconfronteerd met financiële problemen omwille van hoge energieprijzen. De federale overheid besloot om een welbepaalde groep gezinnen die het moeilijk heeft om hun energiefactuur te betalen, een jaarlijkse forfaitaire vermindering van 105 euro toe te kennen. Dit jaar zouden er geen energiekortingen meer worden uitbetaald voor aanvragen die na mei 2009 werden ingediend. Nochtans werd aangekondigd dat de energiekorting binnen een termijn van vier maanden na ontvangst van de aanvraag zou worden toegekend. Op 10 november hebt u geantwoord op een aantal vragen van collega Gilkinet, maar ik heb toch nog een viertal bijkomende vragen voor u.

Ten eerste, wat is de evolutie van het aantal aanvragen? Zit er een stijgende of dalende lijn in? Kunt u meedelen of de vraag naar energieprijzen de laatste maanden in dalende of stijgende lijn zit?

veel kan gebeuren. Het klopt dat het daardoor ongetwijfeld mogelijk wordt die centrales in 2025 te sluiten. Het debat over de sluiting zal blijven voortwoeden, als men op een bepaald ogenblik geen veel strengere en regelmatige mechanismen invoert om ervoor te zorgen dat men niet vijf jaar hoeft te wachten om een evaluatie uit te voeren. We moeten ons dus inzetten opdat die uitstap er werkelijk komt.

08.05 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen!): We hangen af van de informatie die de producent zelf verstrekt.

09.01 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen!): Pour compenser la hausse des prix de l'énergie, certains ménages peuvent demander une réduction forfaitaire. Apparemment, les réductions qui ont été demandées après mai 2009 ne seraient plus versées cette année alors qu'on s'était pourtant engagé à rembourser dans les quatre mois.

Quelle est l'évolution du nombre de demandes? Quel est le délai d'attente moyen? La question des retards sera-t-elle l'objet d'une communication? Le

Ten tweede, hoe lang bedraagt de gemiddelde en de huidige wachttijd tussen aanvraag en toekenning?

remboursement forfaitaire sera-t-il prolongé en 2010?

Ten derde, Groen! vindt het noodzakelijk dat de aanvragers op de hoogte worden gebracht van de achterstand en van het uitstel van betaling. Wordt die achterstand gecommuniceerd aan de mensen die een energiekorting hebben aangevraagd? Hoe is dat gebeurd?

Ten vierde, kunnen gezinnen ook in 2010 een aanvraag indienen? Zal die eenmalige forfaitaire terugbetaling worden verlengd of niet?

09.02 Minister **Paul Magnette**: Tussen 1 september 2008, de eerste maand waarin de aanvragen konden worden opgestuurd, en 1 november 2009 heeft de administratie 1 206 000 aanvragen ontvangen. Het maandelijks voortschrijdend gemiddelde van het aantal aanvragen kende tot en met juli 2009 een stijgende lijn met een piek van ongeveer 120 000 aanvragen per maand. Vanaf augustus 2009 neemt het aantal aanvragen gevoelig af en deze trend zet zich door tot en met oktober 2009. Voor de maand oktober 2009 heeft de administratie 49 311 aanvragen gekregen, terwijl het maandgemiddelde 92 000 bedraagt.

De voorbije maanden hebben we een probleem gekend dat als gevolg had dat de behandelingstermijn van vier maanden werd overschreden. Deze vertraging werd grotendeels veroorzaakt door het enorme aantal aanvragen die de administratie heeft ontvangen en heeft moeten verwerken. Het verwerkings- en controleprogramma is begin 2009 ook aangepast ingevolge de gewijzigde wetgeving van eind 2008. Momenteel is er geen vertraging meer wat betreft de verwerking van de dossiers en de uitbetaling van de goedgekeurde dossiers kan begin 2010 worden hervat.

Via de geijkte communicatiekanalen, contactcenter, website, telefoon, mail en antwoordbrieven, wordt de aanvrager op de hoogte gebracht van eventuele problemen in verband met de behandelingstermijn of in verband met de uitbetalingstermijn.

Hierbij kan ik inderdaad bevestigen dat het budget dat voor 2010 wordt voorzien, zal dienen voor de afhandeling van de aanvragen van 2009 en dat er geen nieuwe forfaitaire verminderingen zullen worden toegekend vanaf het jaar 2010. Het koninklijk besluit ter zake voorzag overigens in dit scenario en legde alleen de forfaitaire vermindering voor 2009 vast.

Het is dus niet zo dat de wetgeving ter zake nu plots wordt aangepast om de maatregelen voor 2010 te schrappen. Het wettelijk kader is onveranderd gebleven.

09.03 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen!): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is natuurlijk zeer jammer, zeer erg voor de betrokkenen dat dergelijke vertraging is opgetreden, los van de vragen die mijn fractie heeft bij de relevantie op lange termijn van zo'n energiekorting. Wij moeten op een meer structurele manier lagere energieprijzen bereiken. Mijn fractie heeft daaromtrent reeds voldoende wetsvoorstellen ingediend.

Als er wordt gecommuniceerd naar de mensen dat ze binnen de vier

09.02 **Paul Magnette**, ministre: Entre le 1er septembre 2008 et le 1er novembre 2009, il y a eu 1 206 000 demandes. Le nombre de demandes a augmenté sans discontinuer, avec un pic de 120 000 demandes par mois et une moyenne de 92 000 demandes. Les demandes sont en baisse depuis août 2009 et, en octobre 2009, il n'y en a eu que 49 311.

Le délai de paiement de quatre mois a été dépassé le mois dernier. Ces retards s'expliquaient par le nombre important de demandes et les changements qu'il a fallu apporter au programme de traitement après la modification de la loi en 2008. Ces retards sont à présent résorbés et, à partir de début 2010, on pourra de nouveau compter sur le délai normal de quatre mois.

Les demandeurs ont été informés des retards par le biais de différents moyens de communication. Le budget 2010 sera affecté au traitement des demandes de 2009.

Aucune nouvelle réduction forfaitaire ne sera accordée en 2010, comme il avait déjà été prévu dans l'arrêté royal.

09.03 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen!): Pour les personnes concernées, il est extrêmement regrettable que des retards se soient produits. L'objectif à long terme consistera à réduire les prix énergétiques.

maanden na aanvraag een energiekorting kunnen krijgen en dat gebeurt niet, dan is dat uiteraard jammer. Heel wat mensen in deze situatie hebben het financieel reeds moeilijk en rekenen dus op zo'n energiekorting.

Begrijp ik het goed dat elke aanvrager die werd geconfronteerd met die vertraging, een vertraging die dus de vier maanden overstijgt, werd ingelicht over die vertraging? Ik heb immers berichten gekregen van mensen die mij zeggen dat zij niet op de hoogte werden gebracht van het feit dat er zo'n vertraging is opgetreden. Werd elke aanvrager verwittigd van de vertraging?

09.04 Minister **Paul Magnette**: Dat is in elk geval de instructie die aan de administratie werd gegeven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.31 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16.31 heures.